

HAI ARI

ԱՅ ԱՐԻ

ՕՐԿԱՆ ԳՐԱՆՍԱՅՅԻ ՀԱՅ ՍԿԱՌՏՆԵՐՈՒ

ORGANE DES SCOUTS ARMÉNIENS EN FRANCE

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ
2e ANNÉE No.

- 6 -

1930

**Մ Ա Ր Տ
M A R S**

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՏԻՆ ԻՕՍԲԸ Գ. Մեծասուրենի
ՅՈՒՆՎԱՐ 26/ի ՀԱՆԴԻՍԸ Հայ Արի
ԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ՇՆՋԱՌՈՒԹԻՒՆ Խնթապես
ՀԵՏԱՌՈՒՋՈՒԹԻՒՆ Խնթապես
ՀԱՅ ՏՂԱՆ Վիգեն Զաւարեան
ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ ԱՐԺԷՔԸ Վ. Մ.

Միութեան կեանք

Գինն է 2.50 Ժրանգ

ՀԱՅ ԱՐԻ

REVUE MENSUELLE

ORGANE DE L'ASSOCIATION DES SCOUTS ARMÉNIENS

RECONNUE PAR LE BUREAU INTERNATIONALE DE SCOUTISME

Directeur : Kourkène Medzadourian

ՀԱՅ ԱՐԻ

ՕՐԿԱՆ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐՈՒ ՄԵՌՈՒԹԵԱՆ
Կը հրատարակուի ամիսը մէկ անգամ խառնագրական մասնակի մը կողմէ

Յօդուած և դրամական առաքումներ ընել հետևեալ հասցէին

ԳՈՒՐԳԷՆ ՄԵՄԱՏՈՒՐԵԱՆ
3 Rue Gustave Tricard
BAGNEUX (SEINE) FRANCE

Բաժանորդագրութեան պայմաններ

Ֆրանսա, Սուրիա և Պալմաներ Տարեկան 25 Էրան

Ուրիշ երկիրներ « 2 օշար

Խաօր ձեռքէ կը ծախուի 2,50 Էրան

Բ. Տարի
ԹԻԻ
- 6 -

ՍՄԱԳԻՐ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐՈՒ

- 1 -
Մ Ա Ր Տ
1930

ՊԵՏԻՆ ԽՕՍՔԸ

ԵՒ ՀԻՄԱ ՅԱՌԱԶ

Երեք անհույս աշխատակից վերջ
Փարիզի շրջակի մեր սխառտներն ու
գայլիկները հանրութեան ներկայացան
Յունուար 26ին Իւնիոն զը Բարիի սահմար
Եօք հարիւրի հասնող այդ խանդավառ
քաղցրութիւնը վարձատրեց մեր տղոց միգր:
Վերջին տարուայ կատարուած աշխատակիցի
զնահասունն էր այս: Առ ից այլուրի
էր սին "ռեքլամ" ներու մեր տղոց շուրջ
քողորուեցան մեր հայ էր օտար բարեկալ-
ներու բանակը: Կը շնորհաւորեն մեր
անձնուր խառնակները, ստացնողները,
էր քողոր սխառտներն ու գայլիկները:

Տղոց ցոյց տալիք թէ ուրիշ յա-
նաջիտութիւններ կատարուած էր անցեալ
տարուան խիտ քունով և ուրիշով:

Գաւառն ալ խանդավառ է էր
անուր փարած մեր միտքեան: Շարժերը
կը խանդան օրէ օր էր մեր միտքեան
մասնաձիւղերը կը կազմուին գրականայի
անկէն անկիւնին տը: Մեր շարժումը սխառ
է ծառայիչ մասնաշին ալ դուրս: Ուրեմն
սերը շաւտով էր այսպիս ներդաշնակ
շարունակեմ մեր փազր դիպի յատա-
դիտութիւն. ապառիկեցիք միայն ձեռ
ուրիշ էր անտարբեր մնացիք քողոր
դժարութեանց:

Ապագան, փայլուն ապագան ամ.
քողորիւն ձերն է:

Ապրիլի տղոց էր հիմա յատա-
խիզախ էր անկիւն կերպով:

ԳՈՒՐԳԷՆ ՄԵՄԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՅՈՒՆՎԱՐ 26Ի ՀԱՆԴԵՍՐ

Կիրակի Յունվար 26ի կէս օրէ վերջ տեղի ունեցաւ Փրանսայի Հայ սկաւտաներու Փարիզի շրջանի ցերեկոյնը:

Իւնիօն աը Փարիզի սրահը ամբողջովին լեցուն էր խոնուած բազմութեամբ մը: Ուշ մնացողները ստիպուած էին սոքի մնալ, հսկաւակ կարգապահ յանձնախումբին ջանքերուն:

Ժամը 2.30ին սրահ հասան Էնզ. պետ Գ. Մեծատուրեան և հանդէսին նախագահ Պ. Ալեքսանտր Խաթիսեան և ընդունուցան խմբապետ Ա. Զամախեանի կողմէ, մինչ սկաւտական նուագախումբը կը հնչեցնէր «Մեր Հայրենիք»ը:

Ճողովրդական դարձաւ այս վերջին 4 տարիներու ընթացքին, շնորհակալութիւն յայտնեց հանդիտականներուն և վերջացուց վրասահութեան խօսքերով:

Երեցները ներկայացուցին զուարթ կտոր մը ստանալներու կեանքէն, գալլիկները ներկայացուցին խոտուած և զուսնանքը: Գալլիկները շատ լաւ տեսներ այս անգամ ալ որը կը պարտինք իրենց խմբապետուհի Օր. Բէկդատեանի ջանքերուն և իր օգնական Օր. Բրիլեանի անխնայ աշխատանքին:

Փարիզի Ա. Խումբը ներկայացուց տեսարաններ բանակումի կեանքէն մասնաւոր

Փարիզ 1ի Զարթնումը

Սկաւտական քայլերքով բեմին վրայ տողանցք կատարեցին Փարիզի շրջանի սկաւտաները, գալլիկները և երեցները: Սկաւտաները իրենց նոր համադրեաններով շնորհալի էին, կարգապահ և աշխոյժ: Ժողովուրդը յուզուած կը ծափահարէր:

Բացման խօսքը րբաւ Ա. Զամախեան որ բացարեց թէ ինչպէս մեր կազմակերպած շարժումը կատարելագործուցաւ և

բազմա յիշենք «Բանակումի կեանքը» որ խիստ սպաւորիչ էր: Շնորհաւորելի է խմբապետ Գերձակեանի գեղեցիկ երեւակայութիւնը...:

Փարիզի Բ. Խումբը մեղ ներկայացաւ շատ հետաքրքիր կերպով: «Փիլ» խմբակի Թօթեմի պարը, Ազեվալներու «Երազ մը Մատիսի տակ» և Եղջերիներու ներկայացումը ցոյց տուին սկաւտական գաղափա-

րին խոր ըմբռնումը այդ խումբին կողմէ: Յետոյ բեմ ելաւ ընդհանուր պիտը որ խօսեցաւ Միութեան կողմէ: Կուսանք իր ճառին մեծագոյն մասը:

Ֆ. Հ. Ս. Միութեան կողմէ կուզանք ողջունել մեր բոլոր բարեկամները որ այս օր դարձեալ ներկայ են քաջալերելու մեր տղաքը. կը փափագինք մեր մասնաւոր շնորհակալութիւնները յայտնել գեր. Արբ. հօր Աւամշապուհ Եղիսիոպոսին, մեր վրայ գործարարող սիրելի եկեղեցականը որը շատ դեր կատարած է մեր միութեան զարգացման և յառաջդիմութեան համար:

Մեր երախտագիտութիւնը կը յայտնենք նաև մեր սիրելի նախագահ Պր. Խաթիսեանի. որ սիրով և անկեղծութեամբ յանձն առածէ նախագահել մեր այս հասարակութիւնը, իբր միութեան պատուակալ նախագահը:

Մենք ինքիներէս հպարտ կըրգանք իր օժանդակութիւնը սենեակնուս նոյնիսկ այն տեսակ ժամանակներու ընթացքին երբ շատերը մտցած սա շատ մօտիկ անցեալը կ'անդիտանան այն բոլորը որ Հայութիւնը կը պարտի իրեն:

Ահա մեր տարեկան չորրորդ հանդէսը, որ կը խտացնէ իր մէջ մեր նախկին չորս տարիներու աշխատութիւնը. ինչ որ այնքան գեղեցիկ կերպով րբաւ խմբապետ Զամախեանը: Այս օր է որ Փարիզի շրջանի մեր սկաւտաները իրենց մեծագոյն ճիւղը կ'ընեն կատարեալ կերպով ներկայանալու համար հայ պատանեկութիւնը սիրող հայութեան: 1926 ի պատմական (!) 50 հանդիսականները այսօր փոխուած են սա հարիւրաւոր ընտրուած բազմութեան որոնք եկած են իրենց տղայ ճիւղը տեսնելու և հպարտանալու: Մեծ յաջողութիւն է որ կը տեսնենք այսօր մեր լաւագոյն բարեկամները:

Կը փափագինք շատ ամփոփ կերպով յիշատակել ձեզ այն վերջին (1928-1929) տարուայ ընթացքին մեր ունեցած գոր-

ծունէութիւնը: 1929 ի սկիզբը ունէինք 30 սկաւտաներ և 6 գալլիկներէ բաղկացած, խումբ մը, որը շատ ուժեղ և ընտրուած խմբակցութիւն մը ըլլալով հանդերձ, թուով շատ խոշոր ուժ մը չ'ըր ներկայացներ: Այս օր բոլորովին փոխուած է այդ վիճակը մենք կազմակերպուած ազգային անկախ միութիւն մըն ենք, հովանաւորող մարմնով և վարչական կազմով և որ միակ հայ լիազօրուած սկաւտական միութիւնն է ճանչցուած միջազգային սկաւտական գրասենեակէն որ կը ղեկավարէ 2.000.000 սկաւտաներ: Մեր միութիւնը երկու սկաւտական խումբ ունի Փարիզի մէջ մէկ երեցներու խումբ և մէկ գալլիկներու. Փրանսայի հայաշատ բոլոր կեդրոններուն մէջ ունինք կազմակերպուած սկաւտական և գալլիկներու խումբեր, ընդամենը 12 մասնաճիւղ և 15 խմբապետներ: Մեր շարժումը կը ծաւալի նոյնպէս Փրանսայէն դուրս, Պուլկարիոյ երկու քաղաքներու սկաւտական կազմակերպութիւններ ամբողջական կազմով մտան մեր միութեան մէջ, լաւագոյն պատասխանը տալով անոնց որոնք որ կը կարծեն թէ մեր միութիւնը պիտի լճանայ երբ մեր սա սբանչելի տղաքը քառսէն ամենագեղեցիկ շարժումը ստեղծեցին: Այսօր մեր միութեան կանգամակցին 200 սկաւտաներ:

Գործունէութեան տեսակէտով ըստ 1929ը խիստ լաւ է: Մեծ թուով հաւաքովներ և բանակումներ կատարուեցան Փարիզի մէջ և գաւառները: Երեք շրջան կատարուեցան գաւառի խմբերուն մօտ և օդնութիւններ եղան անոնց. մասնակցեցանք օտար սկաւտական հաւաքովներու և կազմակերպեցինք միջազգային բանակում մը որուն մասնակցեցան օտար ամէն ազգի սկաւտաներ, և որուն արդիւնքը կը յիշէք անշուշտ:

Վերջապէս մեր գործունէութեան ամենափայլուն փաստը եղաւ մեր ձեմպօրին մասնակցութիւնը, համաշխարհային ձեմպօրին որուն պաշտօնապէս հրաւիրուած էինք,

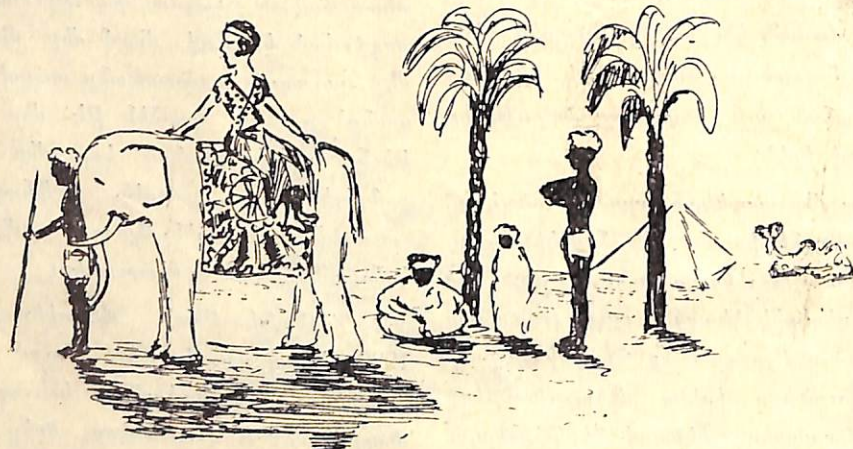
իրը հայ ներկայացանք 44 ազգերու կողքին: Դուք գիտէք որ Լոզանէն յետոյ սա առաջին մեծ հաւաքոյթն է պաշտօնական և միջազգային բնոյթ կրող որուն հայ զրօշով հայ անգար մասնակցեցան:

Միութեան նիւթական ելեւմուտքն ալ եղաւ գոհացուցիչ այս տարոյց ընթացքին ու կը հասնի 32.000 ֆրանքի այս գումարին միայն 6.000 նուիրատու թիւն է: Պարզ կերպով կը տեսնէք մեր տղոց կատարած ճիգերուն մեծութիւնը:

Մեր գործունէութիւնը զերծ չեղաւ հակառակորդներու հարուածներուն և ստեղծուեցաւ նոյնիսկ պայքար: Ամեն կարեւոր գործնէութեան մէջ անպակաս են հակառակորդները: Ասիկա աւելի օգտակարութիւն ունեցաւ մեր տղոց, որոնք ստրուեցան միշտ վատահ և լաւատես չըլլար, ալ չիմակուրն է վարժուիլ հարուածուիլ նոյնիսկ բարեկամներու կողմէ:

րունդ մը որ խեղճատէր, երբ տառապեցաւ հայութեան համար, անկարելի է որ անհետամայ: Յաջորդ սերունդը մենք ենք և մեզմէ վերջ ալլատեալը և օտարացումը կը տեսնենք: Եթէ չամբիփենք մեր բոլոր ճիգերը և չկեդրոնացնենք մեր կամքը, դժուար թէ հասնինք մեր բաղձացած արդիւնքին: Ահա թէ ինչո՞ւ մենք կը ջանանք մեր շարքերուն մէջ հայութեան գաղափարը վաւ պահել և մեր տղաքը 100% հայ մեծցնել:

Սկստուածութիւնը լաւագոյն դրուակներ կը գտնենք նոր սերունդը փրկելու համար: Թերեւս առարկողներ ըլլան թէ ան միջազգային բնոյթ ունեցող շարժում մըն է և դեռատի պատանին աւելի միջազգային շարժումներով կը զբաղի քան թէ հայ կեանքով. շատ դիւրին է այս հարցին պատասխանել. սկստուած ամենամեծը հայրենասէրն է և երբ մեր տղաքը օտար

Փարիզ Ա - Փիղ խմբակին ներկայացումը

Մեր տղոց վրայ աւելի կարեւոր պարտականութիւններ դրուած են. անոնք կը ներկայացնեն զբարձր սերունդ մը. մեզմէ շատերը Մեծ Արհաւիրքի օրերուն ծնան միւս մասը փախուստի ճամբաներուն վրայ և կամ օտար հողի վրայ: Մեզմէ առաջ կայ Ապրիլ 11 ի սերունդը: Այս սերունդին համար չէ որ մենք մտահոգենք. սե-

բարեկամներ կը գտնեն և անոնց հետ այնքան կը մտերմանան, սախիա միայն ցոյց կուտայ որ վաղը մեր սկստաւ բաղաքացիները ամէն երկիրներու մէջ բարեկամ վարիչներ պիտի ունենան:

Գալով երկրորդ հարցի մը որ սկստական դրութիւնը ինքզինք հեռու կը պահէ ամէն տեսակի ընկերային հասանքներէ, այս

մասին թերեւս շատ ճամբաներով Հայ նոր սերունդը կարելի ըլլայ դէպի քաղաքացիութիւն առաջնորդել, բայց սկստուածութեամբ մենք տղան կը մեծցնենք անխախ և ոչ միակողմանի, ինչ որ մեծ անհրաժեշտութիւն մընէ գիտակից և պատասխանատու տարրեր ունենալու համար: Ներկան շատ փայլուն չեղելի: Ազգային տեսակետով թերեւս ամենավաղ շրջան մըն է որ կանցնենք: Ամենուն երեւակայութիւնէն չի հեռանար օտարացման և ձուլումի վտանգը: Վայրկեաններ կուգան որ նոյնիսկ չենք հաւատար Ազգային խեղճով մը գոյութեան: Ծատերուն մօտ կը տեսնենք արդէն յուսալքումը և անէծքը մեր ճակատագրին:

Բայց վայրկեան մը կանդ առնենք և դառնանք դէպի ուրիշ աղբեր որ նոյնպէս դարերով տառապեցան իրենց ալլային անխախտութեան համար. Բոլանիան և Իսլանաման, Իրլանտան որ տակաւին քանիմը տասնեակ տարիներ առաջ կը հեծէր օտար լուծին տակ: Այսօր ալլատ է որովհետեւ իր երկրասարգութիւնը մեծցաւ նախահայրերու տուած պատգամներով և իր գաւակները չչլացան օտար փառքերով. յիշենք իր ալլատութեան մեծ ռազմական Եօրքի քաղաքապետը զորը նոտանի մը մէջ մեռաւ անօթի մնալով բայց հաւատքով լի և որ կըսէր ու կըկրկներ «Աշխարհի բոլոր բանակները միացած, մէկ անձի մը հաւատքին հետ գլուխ չեն կրնար ելլալ:» Հերոսը մեռաւ բայց իր պատերուն խեղճը իրականացաւ, Իսլանտան ալլատ է այսօր:

Իսկ մենք սկստուններս որ միացուցած ենք մեր նպատակը հայ ազգային խեղճին հետ կ'ըսենք, «Բոլոր կործանարար ուժերը միացած չեն կրնար ոչնչացնել մեր գաղափարը:»

Թերեւս վայրկեաններ գան որ մենք վիրաւորուինք բայց մեր ստացած վերքերուն կակիծը փոխանակ տկարացնելու մեզ աւելի պիտի սաստկացնէ մեր եռանդը, մեր հաւատքը պիտի մնայ միշտ անպարտելի և մեզ քայլերը միշտ դէպի յառաջ:

Միջախալը հակառակ է մեզ. օտարացման վտանգը միշտ ներկայ. մենք դարձեալ կը բարենք և այսպէս մինչեւ որ հասնի սա օրհնուած օրը երբ Հայրենիքը աղատադրուած մենք երկիր տանինք մեր պատրաստած քաղաքացիներու բանակները ու Արարատեան դաշտին վրայ մեր տղոց արձակած ուրախութեան աղաղակները պիտի բարձրանան մշուշապատ Մասիանի վեր, և հայ նոր և ազատ սերունդին ողջունը տան մեծն Տիրանի, Վարդանի և Անդրանիկի սաւառնող անմահ զիններուն:

Մեր երկրասարգ սրտերու անկեղծութեամբ, մեր պատանեկան հզօր եռանդին բոլոր ուժովը այսօր կուգար մեր աջակցութեան մեծ խոստումը բերել, ամէն անոնց սրտք կը պայքարին անխոնջ, հայ աղատադրութեան և վերածնունդին համար:»

Միջնարարէն առաջ սկստունները ներկայացուցին Labicheի La grammaire կատակերգութիւնը Փրանսերէն լեզուով: Հոս կ'ուզենք մեր գոհունակութիւնը յայտնել դերակատարներուն յաջողութեան համար: Յովիկ Եղիազարեան անգամ մըն ա ցոյց տուաւ իր հմտութիւնը Փրանսերէն լեզուին մէջ: Արմէն Ծանթ կասարեալ էր և գերազանցեց ինքզինքը ստեղծելով նոր տիպ մը, Ա. Ջամարեան տիպար երկրախոյզ մը եղած էր:

Միջնարարին հանդիտականները այցելեցին տղոց ձեռնական աշխատութեանց ցուցասրահները: Աճաւրդի հանուեցան Փարիզի Բ. խումբի սկստուններէն Խաչօ Փափաղեանի շինած «Արմէնիա» նաւը որ բարձրացաւ 60 ֆրանքի, շնորհիւ Պ. Մ. Աշտեանի ղեկավարութեան:

Հանդէսին Բ. մասը սկսաւ նուագախումբով: Յետոյ բեմ հրաւիրուեցաւ Պ. Ալ. Խափախեան, մեր համակրելի և ժողովրդական նախագահը, որ հմուտ կերպով բացատրեց սկստութեան բարիքները մեր ժողովրդին համար և ուրախութեամբ նկատեց թէ ինչ ներդաշնակ կերպով կը յաւաքուիմէ հայ սկստութիւնը շնորհիւ սա երկրասարգ:

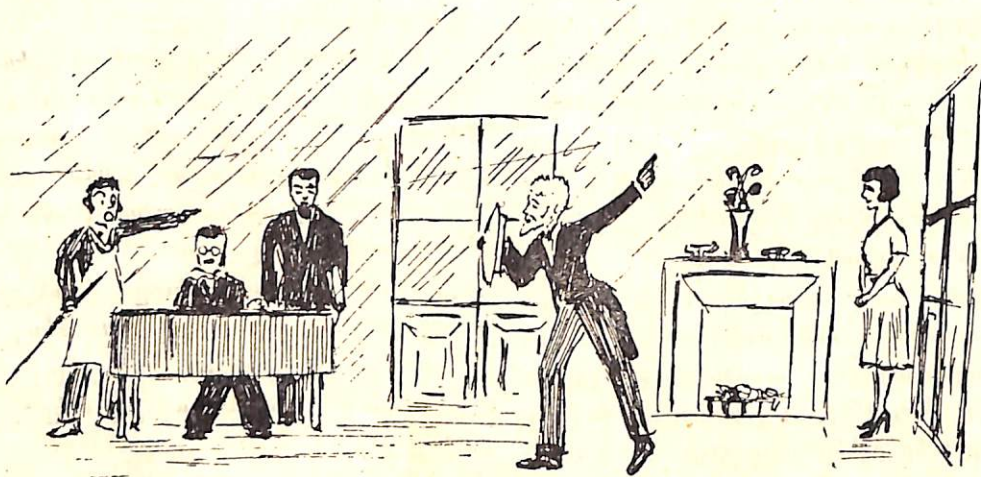
տարիներուն ջանքերուն: «Անոնց համերաշխ գործունէութիւնը օրինակ պէտք է ըլլայ մեզ մեծերուն» աւելցուց Պր. նախագահը: Պ. Խատիսեանի ճառը խանդավառ կեցցէներուն արժանացաւ ժողովուրդին կողմէ:

Ժօրժ Բօլէ, «Սկուտ տը ֆրանս» ներէ ֆրանսական ժողովրդական երգեր նուագեց իր «տիկ»ով: Գայլիկները նոր պար մը կատարեցին և յետոյ սկաուտները ներկայացուցին հայերէն «Շատախօս սափրիչ»ը. Ե. Օտապաշեան և Հ. Դերձակեան խաղին աստղերը եղան...:

Յետոյ Ընդհ. պետը մոգական լապտերով ներկայացուց ճէմպօրիէն տեսարան փաստեր և բոլորս անգամ մը ևս ասլրեցանք մեծ անկոյտիս:

Հանդէսը վերջացաւ աննկարագրելի խանդավառութեան մէջ: Բոլորը կը

Ա. Պօղոսեան, Տէր և Տիկին Էմիլ Սասի (օգն. քաղաքապետ Արբաժօնի), Պ. Տէնի Ընդհ շրջ. պետ Անդրիայի սկաուտներու, Յոյն, Լեհ. Աւստրալիայի, Անգլիայի, սկաուտ պետեր, խմբավետուհիներ, գայլիկներ և այլն. և այլն: Ուրբանիայի երկուստարդներու միութիւնը, Վրացի սկաուտ պետ մը, և վերջապէս քաղաքական, գրական և գիտական ասպարէզին պատկանող օտար և հայ բարեկամներ: Համակրական նամակներ գրած էին Հրամանատար Լօբիթալ և հայր Սէվէն («Սկուտ տը ֆրանս» ներէն բացակայ էին Լիլ քաղաքը կարևոր զբաղում ունենալով), Ֆ. սկաուտական գրասենեակի քարտուղար Հ. Կէռօ որ հիւանդ էր, Մարջ Սանիէ որ ստիպուած էր բացակայիլ իրենց կուսակցութեան համաժողովին առթիւ, երեսփոխան և փաստաբան Հ.

« La grammaire » Ա. Շանթ: « C'est un marchand de ferrailles !!! »

կրկնէին.— Անցեալ տարիներու հանդէսները հրաշալի էին, այս տարուանը գերազանցեց բոլորն ալ:

Եւ բանք որ այս բոլոր յաջողութիւնը կը պարտինք միայն մեր տղոց ջանքերուն:

Հանդէսին ներկաներէն յիշենք. Գեր. Վառձապուհ Եպիսկոպոս, հոգեւոր հովիւ Փարիզի Հայերու, Պ. Ալեքսանդր Խատիսեան, հրամանատար Խանդատեան, Հայր Արապեան (Մուրաթ վարժարանի բոլոր սաներով), Տօբզ. և Տիկին Լ. Գրիգորեան,

Սիդէր, նոյնպէս արգիլուած, և այլն:

Յունվար 26ի հանդէսին մասին երկար պիտի խօսուի: Մեր Միութեան համար մեծ օր մը եղաւ այդ, ամէն ոք գոհ մնաց, հասցիքը գեղեցիկ է և վերջապէս մեր տղոց աշխատանքը վարձատրուեցաւ ինչպէս որ պէտք էր:

Եւ հիմա պատրաստենք 1931ի 5րդ տարեկան ցերեկոյթը:

ՀԱՅ ԱՐԻ

Կարգ

ԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ԹԵՔՆԻԲ ԲԱԺԻՆԸ

Բարեկ

Արուեստական շնչառութիւն

Արուեստական շնչառութիւնը ուղի կերպով կիրարկել պիտի գիտնայ ամէն սկստը: Արդարեւ շատ մը արկածներու պարագային մեծ քիչով շնչառեաներ ազատուած են մահէն որովհետեւ գտնուած են սննդի որովհետեւ արուեստական շնչառութիւն կատարած են միջոցաւ թոքիկներուն հասնիչը: Կը յուսանք որ մեր սկստները կատարեալպէս պիտի սորվին զայն որպէսզի մշտ պատրաստ ըլլան կեանքի փրկելու:

Ինչ որ արեւելք որ ալ կատարուի շնչառութիւնը, պիտի արկածեալը մահուր օրի մեջ պտկեցնել, քակել իր հագուստին սեղանուած մասերը (օձիկ, գօտի, կոշիկ, և այլն), բերանը քաց պահել, ակունկներուն մեջտեղը մահուր փայտի կտոր մը դնելով. վերջապէս իրքը բերանը մահուր և շնչուն բերանէն դուրս պահել:

ՍԻԼՎԷՍԹԻ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Այս դրութեամբ արկածեալին կարծքը կը լայնաց և պէտք եղած բանակութեամբ օգ մը մտնէ անոր թոքերուն մէջ:

Զայն պտուկեցնել կանակին վրայ, և պղտիկ բարձ մը դնելով ուսերը բարձր պահել որպէս զի գլուխը ցած իջնայ: Սկստուր արկածեալին գլխուն կողմը կը մտայ, երկու թեւերը բռնելով արմուկէն զանոնք հեռացնել իրանէն և ետև թեւերը, գլուխին երկու կողմերէն մարմնին ուղղութեամբ (տես պատկեր 1): Այս ձևով

պահել մեկ-երկու համիւրով, յետոյ զանոնք զանգաղ կերպով իջեցնել զէպի կողերը և ճնշել նոյնպէս երկու երկվայրկեան (տես պատկեր 2 և 3):

Առաջին շարժումով վանդակաձիւրը կը լայնաց և օդ կը խոժէ թոքերէն ներս, երկրորդ շարժումով շնչուած օդը դուրս կ'արտաքսուի:

Այս շարժումները պէտք է կատարել վայրկեանը 16 անգամ և յարատեւ կերպով (մինչեւ 1 ժամ): Անգամ մը որ բնական շնչառութեանը վերահաստատուի արկած-

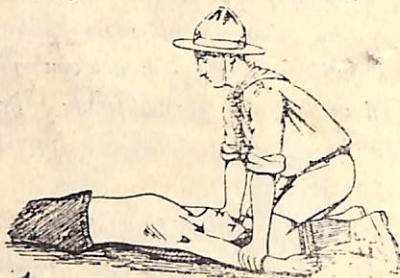
եային զօրաւոր ըմպելիներ տալ (թէյ, սուրճ, ուով և այլն):

3

2

4

Պարզ է որ այս ձեւը կարելի է կիրարկել երբ անոր վերի անդամները կամ կողերը կտորած են:

ՇԷՖԷՐԻ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

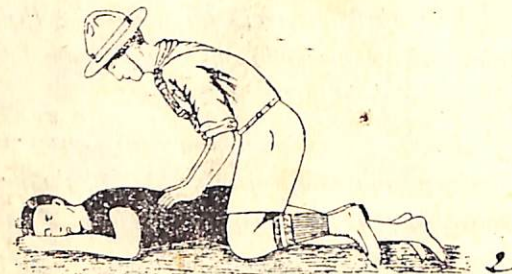
Այս դրութիւնը մասնաւոր է ջուրի մէջ խեղդողներուն: Շեֆերի արուեստական շնջաւտութեամբ դուրս կ'արտաքսուի ստամոքսին և թոքերուն մէջ խոնուած ջուրը:

Արկածեալը մերկացնել մինչև մէջքը, պառկեցնել փորին վրայ, գլուխը բով դարձած և ճակատը նախաբազուկին յենուած պահել սլաքայի բերանը գեանէն հետո մնայ: Հանուած հագուստներէն բարձ մը

շինել և ստամոքսին տակ դնել: Ծունկի գալ շնջահեղձ եղալին վրայ (տես պատկեր 1) և ափերով սեղմել կողերը մեկ, երկու, երեք, համրելով (տես պատկեր 2), ճնշումը բարձրացնել մինչև ուսերը, յետոյ դարձեալ վար իջնել և երկու կամ երեք վայրկան սպասել յետոյ վերսկսել ճնշումը և այսպես շարունակաբար. վայրկանը 15-18 անգամ: Նախընտրելի է որ սկաւառը իր ներշնչման և արտաշնչման վրայ չարմարցնէ այս շարժումները:

7

2

ԼԱՊՈՐՏԻ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Արկածեալը կանակին վրայ պառկեցնել, բերանը բաւ մը բանալ և մարտը թաշկինակով մը համաչափ կերպով լեզուն բերնէն դուրս բաշել և ներս տանիլ 15-16 անգամ, մէկ վայրկեանի ընթացքին:

* * *

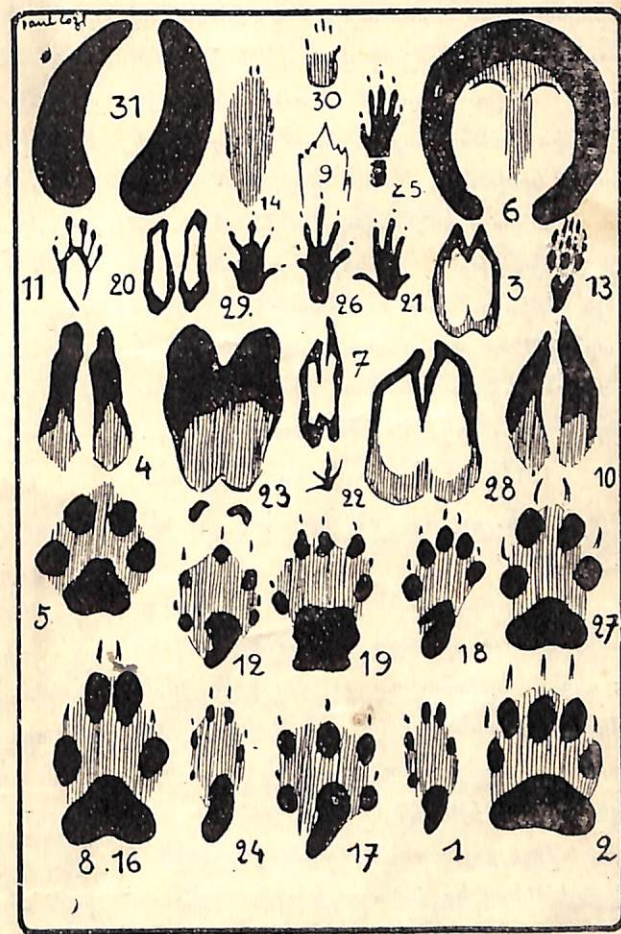
Այս փորձերուն մէջ յաջողելու համար երկու բան կարեւոր են, կանոնաւորութիւն և յարասեռութիւն:

ՀԵՏԱՆՈՒԶՈՒԹԻՒՆ

ԿԵՆ ԴԱՆԻՆԵՐՈՒ ՀԵՏՔԵՐ

Հետախուզութիւնը սկաւառին լաւագոյն ժամանցներէն մին է: Կը պատահի որ արշաւներու ընթացքին անոնք հանդիպին կենդանիներու ոտքի հետքերուն, զորս անպայման պէտք է ճանչնալ բ. կարգի սկաւառ մը ըլլալու համար: Ստորեւ կուտանք սովորական կենդանիի հետքեր, իրենց չափերով:

1. Աքիս (3 սանթ.)
2. Գորշուկ (պլէոս, 7 սմ.)
3. Եղջերու (6 սմ.)
4. Քարայծ (5 սանթ.)
5. Կառու (3 սմ.)
6. Զի (15 սմ.)
7. Եղնիկ (4 սմ.)
8. Ծուն (7 սմ.)
9. Գորս (1 սմ.)
10. Այծեամ' (6 սմ.)
11. Սկիւռ (3 սմ.)
12. Ողնի (4 սմ.)
13. Սպիտակ աքիս (3 սմ.)
14. Նապաստակ (10 սմ.)
15. Ճագար (15 սմ.)
16. Յուլ (7 սմ.)
17. Զրաղուէս (7 սմ.)
18. Կզաքիւ (5.5 սմ.)
19. Լեռնամուկ (4 սմ.)
20. Ոչխար (5 սմ.)
21. Դաշտամուկ (1 սմ.)
22. Մուկ (0.5 սմ.)
23. Խոզ (10 սմ.)
24. Ժանտաքիս (5.5 սմ.)
25. Առնետ (4 սմ.)
26. Զրամուկ (2 սմ.)
27. Աղուէս (5 սմ.)
28. Վայրի խոլ (10 սմ.)
29. Տան մուկ (1 սմ.)
30. Խլուրդ (1 սմ.)
31. Կով (13սմ.)

Այն սկաւառները որ վերը յիշատակուած հետքերէն երեքին կը հանդիպին և մեզ կը դրկեն անոնց նկարը (զծագրուած), մրցանակ մը պիտի ստանան (Անհրաժեշտ է խմբապետին կամ առաջնորդին ստորագրութիւնը):

Յաջորդ թիւով պիտի խօսինք սկաւառական հետքերու և հետախուզական խաղերու մասին:

« ՀԱՅ ԱՐԻ » Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՆԵՐԸ .

Հ Ա Յ Տ Ղ Ա Ն

Ո՛վ չի յիշեր Հայաստանի ցուրտ ձմեռը. այժմ հաճե՛լի է անցնել ձմեռը երբ ունիս տաք սենեակ, հազուստեղէն. այժմ էլ կը յիշե՛մ ձմեռը. ինչ ուրախութիւն. երեխաները սահաւաններով սարից ուրախ ձիւղերով վար կ'իջնէին միւս կողմը երկու խումբի բաժնուած կռիւ կ'անէին չիւնագնտերով, երրորդ կողմը մէկ խումբ երեխաներ ձիւնի պատա են շինել, կը յիշե՛մ այս ամէնը հայ գիւղին մէջ, երբ նա տխրութիւն չունէր, սակաջն սիրելի ընթերցող շատ եւ շատ կը սխալիս կարծելով որ այդ ձիւղը է որ պիտի նկարագրեմ ձեզ: Նկարագրած ձիւղս այդ ձիւղերէն կը պատկանէր ժամանակին, բայց...

1914 ... Ծառ կը վախճամ այդ թիւէն, դա էր սկիւբը հայ գիւղին քայքայման:

Այդ տարեշրջանն էր երբ Ա. գիւղը լուր եկաւ որ Ռուսաց թագաւորը կռիւի է սկսել Գերմանացուն ու Տաճիկին դէմը թագաւորը մեծ յոյս կը դնէ Կովկասի Հայաստան վրայ, տաճիկին դէմ կռուելու պարագային եթէ հայկական գունդեր մեծ քաջութիւն ցոյց տան, Տաճիկահայաստանի 3 վիլայէթները կը հաջողուին Հայաստան:

Գիւղին երեսասարդները ցորով, գորով ման կը գալին, իրենք Տաճիկաստանը 3 ամսուա մէջ կը յաղթէին, Ռուսն էլ Գերմանացուն, եւ պատերազմը 4 ամիսէն վերջացած կը համարուէր:

Օրը եկաւ երբ տղաքը պիտի մեկնէին մինչեւ մօտակայ երկաթուղիին կայանքը 5 վերտո կայանց սկսնիս գիւղը

խուճապի մէջ էր, կայարանի ճամբան Սեւիկն էր տալիս մէկ ընտանիքէն 3-4 տղայ կերթային «Հայաստանը» գտնելու համար սուս չկար որ տղայ դուրս չտար. կայարանում մայրերը լալով տղոցը ճամբայ կը դնէին, իսկ հայրերը, ջրբուխները բերաննին, կը մտածէին, սաղա զիմելով կանանց կ'ասէին:

«Ձանըմ ինչ լայ կը լինիք. երեք ամիսէն թուրքի բերանը կտորելով ետ պիտի գան, էլի»: սակաջն այդ խօսքին վերջը ջրբուխին ծովը աւելի կը շատնար, հայրը նայնիս կուրար բայց չէր ուզեր ցոյց տալ արցունքը:

Գոցի՛ն. երեք ամիսը երեք տարի դարձաւ, տղաքը չկան: Նիկողոսեց ընտանիքը 4 տղայ տուեց, Հայաստան ստանալու համար:

Մինչեւ 1917 թիւը միայն մէկից էր որ կանոնաւոր նամակ կ'տանար, իսկ մնացեալը գնացին «ինկան պատերազմի դաշտին վրայ»: Կասներ Նիկողի տունը 2 տղայ մնացին, եղբայրները պատերազմ մեկնելու ժամանակ 10 եւ 13 տարեկան էին. փոքրը Տեղեմակ իսկ մեծը Գարմիշխան անունով. 17ին արդէն մեծ տղաք էին, գաթանը կը լծէին, հողը կը վարէին, տախանը իրենք կը տալին, կալն ալ իրենք կը կամուսէին, ջաղաց էլ կերթային. մի խօսքով իրենց տունը ու տեղը իրենք կը պահէին: Երկու հաս ձի ունէին, երկու լուծ եղ եւ երեք կով, մի քանի ոչխար ու այծ. այսինքն ան ինչ որ պէտք է գիւղացիին սարելու համար:

1917ին նոյեմբերին լուր եկաւ որ պատերազմը վերջացաւ, բայց գիւղի գիտունները կ'ասէին որ անոր փոխարէն քաղաքացիական պատերազմ է սկսել Ռուսաստան:

Մէկ խօսքով մի քանի ամսուայ մէջ ամէն բան փոխուեց: Գերմանացին մինչեւ թիֆլիս էր եկել, տաճիկական սահմանից վատ լուրեր էր գալիս, Ռուս գլխուորները փախած էին, իսկ տաճիկը սուս էր գալիս:

Այսպէս ամիսներ անցան. մէկ գիշեր էլ գիւղը արթնցաւ հարուստները սայլերը լծեցին, արդ ու վարդերը մէջը լեցուցին ու փախան:

Նիկողի ընտանիքը գիւղին մէջ մնաց. ինչ աներ չէր գիտեր ամէն օր կը սպասէր որ մինակ մնացած տղան գայ, սակաջն օրերը կ'անցնէին ու չէր գար, իրեն պէս մի քանի ընտանիք ալ կար որ մնացին գիւղին մէջ, այժմ կ'ըսէին Հայաստանի Հանրապետութիւն է կազմել ու տաճիկին հետ նա պիտի կռուի: Գիւղը նոր գլխուորներ կուգային, իսկ գիւղից երկու վերտո հեռու, բլուրի ետեւից գլխուորները փառփուշտի պաշարանոց էին շինել. Տեղեմաքը ու Գարմիշխանը միշտ կը գիտէին այդտեղ տարուած աշխատանքները, մէկ օր էլ տավորը հանդը տանելին լսեցին:

«Ծուն շան սրվին, քանի գնամ մօտեմու է.»

— Եթէ մէկ օր այս գիւղը անցաւ, այս պաշարանոցը իրենց ձեռքը պիտի մնայ այնպէս չէ:

«Այս սակաջն, այն ժամանակ եթէ մէկը գտնուի որ կարողանայ «պայթեցնել այս պաշարանոցը.»

— Բայց ինչպէս չէ որ ինքն էլ օրը կը ցատիկէ պաշարանոցին հետ միտախն.

«Այսպէս կը կարծես նայէ. և մատով ցոյց տուեց հեռու գտնուող քարերը» ան անպիտան քարը կը տեսնես:

— Այո՛
«Ան քարին տակը,
— Է՛
«Երկաթի թել կայ, եթէ այն թելը քաշես մթերանոցը կը պայթի:

Գարմիշխանը ու Տեղեմաքը շշմած մնացին:

— Տեղեմակ լսեցիր.
«Այո՛, բայց բան մը չի հասկցայ.
— Ես էլ բեղ պէս:

Անցաւ 2 օրը, թնդանօթները ձայները գիւղը կը լսուէին, պատերազմը գիւղին կը մօտենար:

Էլ սպասել չուզեց Նիկողի:
«Գոցէք աստիքը բերէք. սայլերը լծենք ու երթանք. Տեղեմակը ու Գարմիշխանը ետ վազեցին. տեղէն ցատիկեցին ամէն մէկը մէկ մէկ ճիւղտ առին ու տունէն դուրս ելան:

— Է՛ հիմա եղբրը ուր գտնենք, մէկ ժամէն մուծը կ'իջնայ, եկուր երթանք ձիւնները գովց հանենք, ձիով երթանք որ շուտ լինի:

«Ձիուն սանձը դնենք, թամբը ձգենք, ժամանակ չկայ:

5 լուսի անցած ձիերով դուրս ելան գիւղէն. հաղիւ երեք վերտո արին Գարմիշխանին յետեւ դորձան դէպի գիւղ.

«Վայ-վայ, Սարգիսեց տունը կրակ է լինկէր Գարմիշխան.

— Նայէ՛, Հուսէնց տունն ալ:
Գոցին եղբրը գտան, ետ գարու ժամանակ, փամփուշտի պաշարանոցի բլուրը ելան, առտոնց ոչ մէկ բան հասկնալու գիւղին կը նայէին որ չօրս կողմից սկսած էր վառիլ, լոյսը մինչեւ իրենց կ'ուզար:

«Ինչ կը սպասէք երախայք, փախէք, թուրքը գալիս է», Նիկողի էր ան:

«Ձեզ մատաղ, ես Տեր եմ, հեռու չեմ երթար, դուք ձեզ պապեցէք թուրքին հետ անցէք»:

— Ապի առ ինչ է. հարցուց Տեղեմաքը. Դարմիշխանը ձգեց իջառ ուղեց որ այլը նստի:

«Ձե. չէ Դարմիշխան դուք փախեք.»

— Ձի նստե ըսաւ, ան քարերուն մօտ երթանք.

Թուրքը մեզ այստեղ չի գտնայ.

«Կը գտնայ, կը գտնայ.»

«Արի Ապի ձի նստե.»

— Է՛հ երթանք շուտ ընենք:

«Ապի մամը ուր է.»

— Ինչո՞ւ է չես ըսեր ապի.

«Թուրքերը սպաննեցին».

— Մամը.

— Այո.

«Բայց ան կինն էջ է ապի:

Նիկոլը ոչինչ չի պատասխանեց, գլուխը կը շարժէր և աչքերէն արցունքներ կը թափէին. այնպէս լուռ հասան մինչեւ քարերը:

«Ապի ինձ այստեղ սպասէք ես գնամ, հանգիստ պահուրտելու տեղ գտնեմ»:

— Ձե Դարմիշխան հեռու մի գնա, իրար կը կորացնենք:

— Նայէ Տեղեմաք այդ մեր գլուխը մեր տունը ինչ ըրին, սարքած այդ կրակը իրենց գլխուն բերի:

— Տեղեմաք մեծնաս չի մոռնաս առ չէ՛, չորս սղաս, մամը, Հայաստան ունենալու համար է որ տուի: Ես էլ Հայաստանին համար կերթամ, ապա կուրծքը բանալով շարունակեց կը անանա՛ս գլուխին կուրծքս ծակել է. կերթամ ձեզ մատաղ կ'երթամ:

— Ապի Տեղեմաք եկէ՛ք, եկէ՛ք ձեզ համար լաւ տեղ գտած եմ:

Ձիանները քշեցին, և տեսան Դարմիշխանը երկու խոշոր քարերու մէջ կանքնած ոտքով կ'ուլէ իրմէ մեծ սպիտակ քարը հրել և տեղահան ընել, սակայն ուշժը չի ներեր:

— Ապի ձիէդ իջիր: Տեղեմաք դուռ ալ. հանգստացէք որ գիշերը ճամբան կըտրենք մերոնց մօտ անցնինք:

Այ ի՞նչ է Ապի, ի՞նչդ կը ցաւի, որ չես կարող ձիուց իջնել ապա հօրը մօտ վազելով կը սկսի օգնել ձիէն վար իջնելու, սակայն ձեռքը արիւնոտ թաց կրճքին կը դալ. շուտ մը փախցած ետ կը քաշուի:

— Վա՛յ վէրք սնիս ապի:

— Հա Դարմիշխան հա. Թուրքերը ըրին:

«Տեղեմաք, եկուր ապին ձիէն վար առնենք.

Այսպէս երկու փոքրիկներ իրենց ուժերով յաջողեցան իրենց հայրը վար առնել ձիէն:

— Ա՛խ Դարմիշխան մեռնում եմ մեռնում:

«Ձե՛ ապի չէ. այս գիշերը անցուր վաղը քաղաք հասնելուն պէս բժիշկին կերթանք»:

— Հա ջանա կերթանք:

Դարմիշխանը ու Տեղեմաքը իրենց հայրը խոտին վրայ պառկեցուցին: Տեղեմաքը հօրը մօտ մնաց, իսկ Դարմիշխանը սպիտակ քարին գնաց, ու ամբողջ ոյժով հրեց:

Տեղեմաք հոս եկուր. Այս քարը տեղահան ընենք. Տեղեմաք վազելով եկաւ:

— Ծուռ ըրէ Դարմիշ, ապին մինակ է:

« Հայդէ. . . . »

— Բ՛ն՛ր. . . . քարը տեղահան ըրին:

«Դե՛հ ապիին մօտ գնա Տեղեմաք»:

Տեղեմաք գնաց. քարին տակ քառակուսի փոսին մէջէն մարդուն ասածին պէս երկաթի թելեր էր դուրս գալիս. դար միշխանը մէկ երկաթէ թելին էր նայում. մերթ քիչ հեռուն պառկած հօրը և մերթ հեռուն կրակին մէջ լուսաւորուած բլուրը:

Մութը ընկել էր. դեռ երկար կը նայէր Դարմիշխանը այդպէս եթէ լուսաւորուած բլուրին վրայ մարդկային ստուեր-չերեւոյցին:

Թուրք խոժանը սուշ էր գալիս. Հայաստանի խորքն էր մտնում երբ տեսաւ որ բլուրը բաւականին խոժանով լեցուեցան ձեռքը մեկնեց երկաթէ թելին սակայն Տեղեմակին ձայնը լսեց:

Դարմիշխան. Ապին . . . Ապին քնեց.

« Ապի. մամ. սա ձեր վրէժը », պօռալով երկաթէ թելը նայն ակնթարթին մէջ ստակալի պայթիւն մը լուսեցաւ. գլուխը, քարերը, բլուրը, ամէն բան սև մշուշին մէջ կորուեցան, պայթիւնի ուժից վերեւից քարի կտորներ ժայռերից պոկուելով սկսեցին քլորիլ:

(Շարունակելի)

Վիգէն Զավարեան.

Մ Ե Բ Ս Կ Ը Ո Ի Տ Ն Ե Բ Ը

Սկսուտ Օդակառուի. Դարիթ Թովմասեան իր օդակառով:

ՄԱՐԿՆԱԿՐԹԱՆՔ.

ՏԱՐԻՆԵՐՈՒՆ ԱՐԺԷՔԸ

Ինչո՞ւ գրադիլ մարմնով.

Տարիները կը սահին կ'երթան:

Մանկութիւնն ու պատանեկութիւնն ալ, կեանքի այդ սիրուն պահերը, արագ քայլերով — շատ արագ քայլերով — կը մանեն անդարձ անցեալի յիշատակներուն մէջ: Օրին մէկը, աղաք, ինքզինքնիկ կը գտնէք դէմ՝ յանդիման քսան տարիներու: Պեխեր ու մօրուք՝ որ կ'ուզեն անով ծածկել ձեր պատանեկան վարդ երեսը ու խորշոմներ՝ որ կը փորձեն արդէն ակօսներ փորել ձեր անմեղ ճակտին վրայ:

Քսան տարիներ... Ինչքան ալ շուտ անցան:

Այո՛, անցան, և վայ ձեզ եթէ անոնք սահեցան դային, առանց իրենց բարերար հետքը ձգելու ձեր վրայ: Վայ ձեզ, եթէ, մանաւանդ, այդ քսան տարիներու ընթացքին չէ կազմուած, չէ զօրացած պէտք եղածին պէս ձեր մարմինը: Յետագայ տարիներուն պէտք պիտի ունենաք դուք միգել անվերջ պայքարներ: Ձեր մարմինը շատ անգամ պիտի ենթարկուի բուռն փորձերու, և վայ ձեզ, եթէ ան տկար է. պարտութիւնը անխուսափելի է և պարտուողն, այս աշխարհին մէջ, միշտ զգաղդ է եղած...:

Կեանքի առաջին քսան տարիները յատկացուած են ընդամենը կազմուելու, պատրաստելու համար ապագայ մարդը՝ որուն յետագային գրաւելիք տեղը մարդկան ընկերութեան մէջ կախուած է առաւելագոյն այդ քսան տարիներու ընթացքին աղուն ստացած զարգացումին չափէն:

Ջարգացում՝ իմացական, բարոյական և մանաւանդ ֆիզիքական:

Կ'ստորագծեմ՝ ֆիզիքականը, որովհետեւ կը հաւատամ թէ ան է ամենէն աւելի կարեւորը: Կարելի է քսան տարեկանէն վերջն ալ որ և է գիտութեան մը Ա. Բ. Գ. ը սորվեցնել մէկու մը, և թերեւս ալ աւելի դիւրութեամբ, քան մանուկ եղած, բայց չէ կարելի անոր տալ հաստատ հիմերու վրայ նստած առողջ մարմին մը, եթէ իր պատանեկութեան շրջանէն տկար է մնացած իր մարմինը:

— Բայց, պիտի ըսեն ոմանք, ինչո՞ւ իր մարմինը մնացած ըլլայ տկար:

Ինքնին միամիտ հարցում մը ահա որ մէջտեղ կը նետուի ընդհանրապէս անոնց կողմէ՝ որոնք ունին բացառաբար բնականէն զօրաւոր մկաններ, առողջ թոքեր, հաստատուն կազմուածք մը մէջ խօսքով:

Ու այդպիսիներ կ'աւելցնեն.

— Կ'արժէ միթէ զբաղիլ այդպէս երկարօրէն մարմնական հարցերով, երբ կարելի է ստոր յատկացուած ժամանակ անցնել ալ աւելի շահեկան զբաղումներով: Ձէ որ բնութեանը ինքնիրեն առանց ուրիշի օգնութեան, կարող է կատարել իր դորձը:

Այո, ճիշդ է. բնութիւնը պէտք չունի արուեստական միջոցներու, այսինքն՝ մարդկան փորձերու, զօրացնելու համար մարդկային կազմուածքը:

Մեր պապերը իրենց գեղերուն մէջ ֆութպոլ չէին խաղար և ոչ ալ վագեր կամ դատկեր, բայց կ'ապրէին մեր կեանքէն

շատ աւելի երկար և առողջ կեանք մը: Բայց անոնք կ'ապրէին իրենց զիւղերուն մէջ — բնութեան ծոյցն մէջ:

Իսկ մենք ո՞ւր կ'ապրինք:

Մեր առօրեայ կեանքը կ'անցնի ընդհանրապէս խոշոր և ազատ քաղաքներու աղմուկներուն և շատ յաճախ ալ՝ ծուխով ու մուխով ծանրաբեռնուած դորձարաններու անշնչլի մթնոլորտին մէջ:

Արդի քաղաքակրթութիւնը կամայտիկ մեղ կը հեռացնէ բնութիւնէն, այն բնութիւնէն՝ որ սահմանուած էր զօրացնելու, կազմաւորելու մեր մարմինը: Արդ ինչպէս կ'ուզէք որ բնութիւնը կարենայ միայնակ կատարել իր դորձը, երբ ամէն օր կը հեռանանք անկէջ փարսախներով:

Կարելի է արդօք վերադառնալ վերստին բնութեան ծոյցն մէջ: Կարելի է արդօք վերադառնալ մեր պապերուն կեանքը: Հարցումներ որոնց զօրուար է հաստատական պատասխան մը տալ: Եւ ճիշդ ատոր համար ահա մեր արիները պէտք է ինքզինքնին խիստապէս երջանիկ զգան երբ, ամբան, բանակումներու ընթացքին, առիթը կունենան ա. բերու, հոգչէ թէ քանի մը օր միայն մեր նախահայերու այդ նախնական, բայց ինչքան հանդիստ ու զուարթ կեանքը:

* * *

Ինչպէս կը տեսնուի ուրեմն պէտք

Վ. Մ.

ՄԻՐՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՆՉՔԸ

ՌՈՒՍՃՈՒՔԻ ՍԿՈՒՏՆԵՐԸ ԿՐ ՄԻԱՆՈՆ ՄԵՉ

Ռուսձուքի (Պուլկարիա) Հակ Սկուսներու և գալիկներու խումբը խիստ յուզիչ կոչ մը ուղղած է Ֆ. Հ. Ս. միութեան գործադիր խոզորդրին որով իրենց խմբակցութիւնը մեր միութեան կը կապուի Յունվար 1 1930 էն սկսեալ:

Ողջունելով Ռուսձուքի մեր մասնաձիւղին սկաուտները և խմբապետ Ներսէս խրիսթամանը կը մաղթենք որ բոլոր հայ սկաուտները այսպէս ամիսփունին մէկ անկախ դրօշի տակ:

✂ ✂ ✂

Խմբապետներու համաժողովը

Ապրիլ ամսուայ ընթացքին տեղի պիտի ունենայ Ֆ. Հ. Ս. Մ. խմբապետներու տարեկան Բ. համագումարը, որուն ընթացքին մեր Միութեան յառաջդիմութեան համար նոր որոշումներ պիտի արուին: Համագումարի ընթացքին պիտի նշանակուի նաև նոր Գործադիր Խորհուրդը որուն արդի անդամներն են Հրանդ Դերձակեան, (փոխ նախագահ) Պ. Պապեան, Ա. Զամախան, Վ. Տ. Գալեան, Յ. Գալուզեան և Ընդհանուր Պետը:

✂ ✂ ✂

Ընդհանուր պետք գատա կ'այցելէ

Յունվար 31-ին Բ. Պը մեկնած է գաւառ այցելելու Միութեան մասնաձիւղերը:

Լիոնի մէջ կազմուած է սկաուտական խմբակ մը որուն վարիչ նշանակուած է Ա. Ազարեան,

Վալաբուսի մէջ տեղի ունեցան սկաուտական հաւաքոյթներ տեղական կազմը ուելի զօրացնելու համար տեղի ունեցան նաև կարեւոր այցելութիւններ:

Թրիվա ի մասնաձիւղը խիստ լատպաւորութիւն թողած է ընդհ. պետի վրայ: Տղաքը մեծ եռանդով կ'աշխատին և արդիւնքները նկատելի են:

Օպնա ի մէջ տեղի ունեցաւ մեծ հաւաքոյթ մը փետրվ. 2 ի կիրակի օր: Ընդհ. պետը պարզելով մեր միութեան նպատակը, կոչ ըրաւ տեղւոյն հայ երիտասարդութեան կազմիլ նաև սկաուտական մասնաձիւղ մը:

Խիստ համակրական շրջանակի մը մէջ հիմը դրուեցաւ մեր նոր մասնաձիւղին և կատարուեցան առաջին արձանագրութիւնները:

✂ ✂ ✂

Մարտի:

Մարտիի մասնաձիւրը կը տեղեկացնէ որ խումբը խիստ հստատ հիմերու վրայ դրուած է և վերջնական կազմը ստացած:

✂ ✂ ✂

B. P.

Լորա Պէյարն Բաուլ մեր միութեան տարեկէն Բ. սլաք մը զրկած է նոր տարուայ առթիւ խրախուսիչ նամակով մը միտաին: Կեցցէ Պետը, միշտ պատրաստ ենք ծառայելու իր գաղափարին:

✂ ✂ ✂

Ապրիլ 5 ի երեկոյքը

Շաբաթ 5 ապրիլին տեղի կ'ունենայ փարիլի I և II խումբերուն կազմակերպած երեկոյթ պարահանդէսը Salle Hoche ի մէջ 55, bis Rue St-Dider, նախագահութեամբ Պ. Զ. Խանդատեանի:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍ. ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՂԻՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ֆրանսայի հայ սկաուտներու Միութեան վաւերացուած խմբապետական կազմերը Գործադիր Խորհուրդին կողմէ:

ԲԱՐԻՉ Ա. խումբ Հրանդ Դերձակեան խմբապետ. 7 Rue Tournon Paris

Բ. խումբ Արմիկ Զամախան խմբապետ 21 Rue Haussaire Enghien-les-Bains.

Գայլիկներ Օր. Վ. Բէկդատեան խմբապետուհի 7 rue Desnouettes Paris 15e.

Օր. Հ. Բրիկեան փոխ-խմբապետուհի 10 Ave. de Ceinture Enghien-les-Bains

Երէցներ Յակոբ Պետիկեան Երէց-առաջնորդ 4 Ave. St. Roman Villejuif (Seine)

ՎԱԼԱՆՍ Սկաուտներ Պարոյր Պաշեան խմբապետ 6 Rue Dauphine Valence (Drôme)

Գայլիկներ Օր. Մ. Տուրպագ խմբապետուհի 4 Rue Bouffier Valence (Drôme)

ՄԱՐՍԵՅԸ Սկաուտներ Բ. Գովէզեան պատասխանատու-վարիչ 49 Rue Nationale Marseille

ԲՐԻՎԱ Սկաուտներ Զաւէն Բապուճեան պատ. վարիչ Chalamond Privas (Ardèche).

Գայլիկներ Օր. Զ. Բապուճեան խմբապետուհի Chalamond Privas (Ardèche)

ՌՕՄԱՆ Գայլիկներ Տիկին Պիլալեան խմբապետուհի 15 Rue de la Batie Romans (Ardèche)

Այս խմբապետները նշանակուած են Գործադիր Խորհուրդին կողմէ, և Տեղերուն վրայ անոնց պէտք է դիմել արձանագրուելու, եւ ամէն կարգի տեղեկութիւններ ստանալու համար.

Le Gérant S. NERSES -- Imprimerie G. NERCES 65, Rue Pascal PARIS (13e)